

Duża liczba osób na stałe przebywających i pracujących za granicą znajduje swój oddźwięk w funkcjonowaniu państwa w wymiarze prawnym, społecznym i kulturowym. Zagadnienie migracji zarobkowych stanowi aktualnie jedno z najważniejszych zjawisk życia społecznego w Polsce. Konieczne staje się więc podejmowanie kompleksowych działań mających na celu z jednej strony uświadamianie społeczeństwa w kwestii zagrożeń wynikających z rozłąki spowodowanej migracją zarobkową, a z drugiej – świadczenie profesjonalnego i interdyscyplinarnego wsparcia rodzinom rozdzielonym zagranicznymi wyjazdami zarobkowymi.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu i Diecezjalna Fundacja Obrony Życia w Opolu (partner wiodący) realizowali projekt „Razem ale osobno... Program kompleksowej pomocy profilaktyczno-terapeutycznej dla rodzin doświadczających problemów spowodowanych migracją zarobkową”. Działania skierowano do rodzin, w których jeden, bądź oboje rodzice migrują zarobkowo za granicę, oraz do osób zawodowo zajmujących się nauczaniem i wychowaniem dzieci i młodzieży oraz pracowników zatrudnionych w placówkach pomocy społecznej. Realizatorzy projektu podjęli się analizy problemu migracji na Opolszczyźnie, a także opracowaniu konkretnych form i możliwości pomocy osobom, których ona dotyka. Dzięki projektowi został przygotowany na Opolszczyźnie model pomocy osobom w kryzysie spowodowanym wyjazdami zarobkowymi i stanie się on skutecznym wzorcem pracy z rodziną zagrożoną negatywnymi skutkami migracji zarobkowych. Stworzone rozwiązania z powodzeniem można adaptować w innych regionach i powiatach, wykorzystując opolskie doświadczenia.

Negatywnym skutkiem migracji dla rodziny staje się przede wszystkim osłabienie więzi rodzinnych, kryzysy małżeńskie, małżonkowie pozostawieni w kraju, pozbawieni są wsparcia najbliższej osoby, muszą sami zmagać się z codziennymi problemami, co w niektórych przypadkach prowadzi do załamania i frustracji. Bardzo niekorzystna jest sytuacja dzieci, gdyż mimo iż pochodzą z rodzin biologicznie pełnych, to wychowują się w rodzinach niepełnych. W ostatnich latach nastąpił wzrost odsetka migrujących kobiet: w 2002 r. stanowiły one połowę czasowo nieobecnych. Coraz częściej pracę za granicą podejmują także oboje małżonkowie, a wychowaniem dzieci zajmuje się najbliższa rodzina bądź też, w skrajnych przypadkach, znajomi. Problem, nazywany eurosieroctwem coraz bardziej narasta i skutkuje przede wszystkim zaniedbywaniem obowiązków szkolnych, obniżeniem ocen, trudnościami wychowawczymi i demoralizacją. Wyjazdy zarobkowe przynoszą korzyści pod względem ekonomicznym zarówno osobom pracującym poza granicami kraju, jak też ich rodzinom. Stanowią jednak zagrożenie dla trwałości małżeństw i spójności całych rodzin, których członkowie przez długi okres czasu pozostają w rozdzielaniu. Także dzieci są osobami, które najboleśniej doświadczają konsekwencji wyjazdu rodzica i które najgorzej znoszą zaistniałą sytuację. Konieczne staje się więc podjęcie profesjonalnych i interdyscyplinarnych działań, które miałyby na celu minimalizowanie negatywnych konsekwencji wyjazdów zarobkowych. Działania te muszą skupiać się przede wszystkim na zabezpieczeniu losów rozdzielonych rodzin oraz na wspomaganiu tychże rodzin w wypełnianiu podstawowych przynależnych im funkcji.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu i Diecezjalna Fundacja Obrony Życia w Opolu (partner wiodący) realizowali projekt „Razem ale osobno... Program kompleksowej pomocy profilaktyczno-terapeutycznej dla rodzin doświadczających problemów spowodowanych migracją zarobkową”. Celem nadrzędnym projektu była minimalizacja negatywnych konsekwencji wyjazdów zarobkowych dzięki zwiększeniu świadomości społeczeństwa w kwestii zagrożeń wynikających z rozłąki spowodowanej migracją zarobkową oraz świadczenie kompleksowego i profesjonalnego wsparcia osobom dorosłym i dzieciom rozdzielonym migracją zarobkową.

Grupą docelową projektu były osoby należące do rodzin, w których jeden bądź oboje rodzice migrują zarobkowo za granicę, w tym dzieci i młodzież w wieku od 3 do 18 roku życia. Ponadto projekt skierowano do osób zawodowo zajmujących się nauczaniem i wychowaniem dzieci i młodzieży oraz pracowników zatrudnionych w placówkach pomocy społecznej. Projekt podzielony był na trzy etapy, który realizowano jednocześnie: kampania informacyjna za pomocą plakatów, ulotek, spotu video, poradnika, broszury, stron www; terapia indywidualna, systemowa, poradnictwo psychologiczne, prawne, konsultacje, mediacje; szkolenie dla nauczycieli oraz pracowników pomocy społecznej. W ramach realizacji zadania, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu powołał zespół specjalistów (pedagog, psycholog, specjalista z zakresu pomocy społecznej, specjalista ds. rodziny, prawnik), którzy opracowali poradnik dla rodzin rozważających migrację zarobkową lub będących w trakcie rozłąki migracyjnej. Poradnik jest także przeznaczony dla wychowawców, pedagogów oraz pracowników pomocy społecznej. Publikacja koncentruje się wokół problematyki migracji zarobkowej i analizy wszelkich konsekwencji z tym związanych m.in. kłopotów rodzin przeżywających konsekwencje zagranicznej migracji zarobkowej, zagadnień psychologicznych nieporozumień małżeńskich związanych z migracją zarobkową, prawnych aspektów migracji zarobkowej i ich konsekwencji dla wszystkich członków rodziny. Można odnaleźć tam informacje i analizy dotyczące sytuacji migrantów i ich rodzin, a także, co najważniejsze, konkretne formy i możliwości pomocy tym osobom. Autorzy publikacji chcieli, by zaprezentowane w książce treści były wsparciem w rozwiązywaniu różnorodnych problemów zarówno dla osób na stałe pracujących za granicą, jak i członków ich rodzin. Skróconą wersją poradnika jest kolorowa broszura z najistotniejszymi wskazówkami dla rodzin dotkniętych problemem migracyjnym (publikacja dostępna jest [tutaj](#)).

Diecezjalna Fundacja Obrony Życia w Opolu zorganizowała diagnostykę i terapię dzieci i młodzieży, terapię indywidualną osób dorosłych, systemową terapię rodzin, mediacje rodzinne oraz poradnictwo prawne z obszaru prawa rodzinnego. Przeprowadzono warsztaty szkoleniowe dla nauczycieli, pedagogów i pracowników pomocy społecznej w zakresie rozpoznawania symptomów sytuacji kryzysowej spowodowanej migracją, zintegrowanego działania wspierającego, pracy indywidualnej z dzieckiem i rodziną pod kątem wzmacniania poczucia bezpieczeństwa, radzenia sobie ze stratą, z negatywnymi emocjami, itp. Istotne znaczenie w ramach realizowanego projektu będą miały również działania informacyjne mające na celu edukowanie społeczności Opolszczyzny z zakresu wpływu wyjazdów zarobkowych na funkcjonowanie rodziny zarówno od strony szans jak i zagrożeń. W związku z powyższym zostanie opracowany spot video dostępny w Internecie pokazujący, na co należy zwrócić uwagę w sytuacji konieczności wyjazdu do pracy za granicę oraz jak reagować w sytuacji pojawiającego się kryzysu rodzinnego spowodowanego rozłąką.

Dzięki projektowi został wypracowany na Opolszczyźnie model pomocy osobom w kryzysie spowodowanym wyjazdami zarobkowymi i stanie się on skutecznym wzorcem pracy z rodziną zagrożoną negatywnymi skutkami migracji zarobkowych. Eurosieroctwo jest zjawiskiem złożonym i wieloaspektowym, przy czym wiedza na jego temat jest nadal zbyt mała, zwłaszcza w zakresie możliwości podejmowanych działań profilaktycznych i terapeutycznych. Kwestia rodzin cierpiących w wyniku migracji zagranicznych podejmowana jest stosunkowo rzadko. Zauważa się istnienie problemów rodzin, których członkowie przebywają za granicą, ale nie porusza się ich szczegółowych aspektów. Wyniki badań jednoznacznie wykazują, że emigracja rodziców wpływa istotnie na sytuację społeczno-wychowawczą dzieci, a także samych rodziców i bliskich. Działania zmierzające do zmniejszenia niekorzystnych skutków tego zjawiska muszą być wielopłaszczyznowe z uwzględnieniem potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych. Na szczeblu lokalnym powinny zostać wypracowane standardy współpracy instytucjonalnej oraz wymiany informacji pomiędzy m.in. przedszkolami, szkołami,

Razem ale osobno - zagrożenia powodowane migracją zarobkową

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: wtorek, 19, czerwiec 2012 00:00

Barbara Łączna

Odsłony: 3472

poradniami, ośrodkami pomocy społecznej. Należy organizować szkolenia osób zajmujących się dziećmi i rodziną (nauczyciele, pracownicy opieki społecznej itd.), zapewnić dzieciom i rodzinom pomoc prawną i psychologiczną; organizować kampanie informacyjne i społeczne, upowszechniać informację o skutkach eurosieroctwa. Konieczny jest także monitoring zjawiska oraz wdrożenie programów zapewniających pomoc i wsparcie dzieciom i rodzinie. W zakresie przeciwdziałania skutków migracji zarobkowej powstają w naszym kraju pierwsze standardy. Prezentowany projekt „Razem ale osobno...” i realizowany program profilaktyczno-terapeutyczny jest przykładem, w jaki sposób można wspomagać rodzinę i dzieci na terenie województwa, nie generując bardzo dużych kosztów, a także włączając w działania różne środowiska: samorząd, organizacje non-profit, wolontariat i młodzież. Kluczem do sukcesu jest nawiązanie partnerstwa z różnymi podmiotami działającymi lokalnie.

Źródło: www.rops-opole.pl, inf. własna